

Sendt til:

ens@ens.dk, cclvn@ens.dk og bkjst@ens.dk

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om oprindelsesgarantier for elektricitet, gas, fjernvarme og fjernkøling fra vedvarende energikilder

J.nr.: 2024-9166

Til Energistyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening (DN) ønsker med dette høringssvar at fremhæve en række væsentlige problemstillinger og forslag til forbedringer af den foreslåede bekendtgørelse om oprindelsesgarantier (OGER). Vi mener, at en justering af reglerne er helt afgørende for at sikre, at ordningen ikke undergraver den reelle udbygning af vedvarende energi (VE) og samtidig overholder gældende EU-retlige forpligtelser.

1. Risiko for ulovlig statsstøtte og overkompensation

En grundlæggende udfordring er, at visse ældre VE-anlæg, herunder biomasseanlæg, modtager statsstøtte, samtidig med at de frit kan udstede OGER, uden at værdien af OGER systematisk fratrækkes støtten. Ifølge EU's statsstøtteregler må de samlede indtægter (støtte + indtægt fra OGER) ikke overstige det faktiske støttebehov, da det ellers udgør en form for overkompensation.

Anbefaling:

- Indfør klare krav om, at markedsværdien af OGER skal fratrækkes eventuel statsstøtte, eller at sådanne anlæg helt udelukkes fra at udstede OGER, hvis man vil undgå risiko for overkompensation.
- Foretag overkompensationsvurderinger for alle VE-anlæg, der modtager offentlig støtte, så det dokumenteres, at støttebehovet ikke overskrides.

2. Negative konsekvenser for nye VE-investeringer og PPA-markedet

Når ældre, støttede anlæg sælger store mængder OGER til en relativt lav pris, underminerer det incitamentet til at aftage elektricitet fra nye, ustøttede VE-projekter via fx Power Purchase Agreements (PPA'er). De mange billige "ældre" OGER presser markedet, så købere ikke ser en klar fordel i at støtte nye VE-anlæg, der ellers kunne bidrage med reel additionalitet.

Anbefaling:

- Differentier tydeligt mellem OGer fra nye, udstøttede anlæg og ældre, støttede anlæg.
- Gør det mere attraktivt og administrativt enkelt at indgå PPA'er, så interesserede virksomheder og forbrugere let kan støtte opførelsen af ny VE-kapacitet.

3. Indfør en skæringsdato for statsstøttede anlæg

For at sikre overensstemmelse med EU's krav om at medregne OGer-værdi i støtten samt undgå, at ældre anlæg vedvarende forvrider markedet, bør der overvejes en skæringsdato. Efter denne dato bør man kun kunne udstede OGer til støttede anlæg, hvor støtten er tildelt gennem udbud, og hvor OGer-værdien er eksplicit fratrasket i støtteberegningen.

Anbefaling:

- Fastlæg en dato (evt. i forbindelse med det første teknologineutrale udbud), hvor ældre støtteordninger, der ikke har taget højde for OGer-værdi, ikke længere kan udstede OGer.
- Lad det fremgå tydeligt af bekendtgørelsen, at eventuel udstedelse af OGer til fremtidige støttede anlæg automatisk skal ske inden for rammerne af udbudsprocedurer med eksplicit fradrag for OGer-værdi.

4. Væsentlig bemyndigelse er ikke anvendt

I Lov om fremme af vedvarende energi (§ 56 b, stk. 5) er der en bemyndigelse, der giver klima-, energi- og forsyningsministeren hjemmel til at regulere, hvordan OG-værdien skal medregnes i støtteordninger. Denne bemyndigelse har stor betydning for at undgå overkompensation og sikre lovlighed efter EU-reglerne.

Anbefaling:

- Ministeren bør konkret udnytte bemyndigelsen til at fastsætte, hvordan overkompensation skal forebygges, og hvordan OGer fra støttede anlæg skal håndteres administrativt.
- Denne regulering bør indarbejdes eksplicit i den nye bekendtgørelse og sikre gennemsigtighed i forhold til både støttemodtagerne og potentielle købere af OGer.

5. Højere grad af transparens og additionalitet

Oprindelsesgarantier kan være et nyttigt værktøj, hvis de bruges korrekt. Men så længe de udstedes bredt til ældre, offentligt finansierede anlæg, risikerer man, at OGer ikke afspejler ny eller "additional" VE-produktion. Derfor bør køb af OGer, som faktisk medfører ny, grøn kapacitet, gøres mere gennemsigtigt.

Anbefaling:

- Indfør en mærknings- eller kategoriseringsmodel, så købere kan se, om OGer stammer fra (a) nye og udstøttede anlæg, (b) anlæg med udbudsbaseret statsstøtte, hvor OGer-værdien fratrækkes støtten, eller (c) ældre, støttede anlæg, der ikke lever op til nye krav.
- Kræv åbenhed om, hvorvidt OGer reelt er additionelle, så virksomheder, der ønsker at bidrage til omstillingen, kan foretage et oplyst valg.

Konklusion

For at bekendtgørelsen om oprindelsesgarantier skal fremme Danmarks omstilling bedst muligt og samtidig overholde EU's statsstøttere regler, er det nødvendigt at rette op på de nuværende mangler. Anlæg, der allerede har modtaget eller fortsat modtager støtte, bør ikke kunne opnå fuld ekstraindtægt via OGer, uden at man tager højde for denne merindtægt. Samtidig må der gøres en aktiv indsats for at fremme reelle (additionelle) VE-projekter ved at styrke PPA-markedet og skabe bedre gennemsigtighed i markedsstrukturen.

Vi håber, at Energistyrelsen vil benytte denne lejlighed til at implementere en mere transparent og fremadskuende regulering, som både gavner den grønne omstilling og sikrer overensstemmelse med EU-retten.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'L' and 'P' followed by a horizontal line.

Lasse Jesper Bering Pedersen,
Klima- og Energipolitisk Seniorrådgiver,
Danmarks Naturfredningsforening